

POSZUKIWANIA

INTERNETOWE

Początkujący badacz historii rodzinnych przed przystąpieniem do poszukiwań zaawansowanych **powinien przejrzeć dokumenty z własnego domowego archiwum**, takie jak akty urodzenia, chrztu, bierzmowania, konfirmacji, świadectwa szkolne, legitymacje, dyplomy, dokumenty związane ze służbą wojskową, studiami, pracą, małżeństwem, akta własności.

Mając zebrane dane o członkach swojej rodziny może prowadzić dalsze poszukiwania w lokalnych instytucjach, takich jak:

- urzędy stanu cywilnego,
- parafie,
- archiwa państwowe i kościelne,
- rządziej biblioteki i muzea.

Archiwa państwowe oferują swoim użytkownikom możliwość wglądu do przechowywanych przez nie akt w swoich pracowniach naukowych.

Początkujący badacze miewają często problemy ze wskazaniem właściwych zespołów archiwalnych, w których chcą przeprowadzić poszukiwania, dlatego mogą skorzystać ze stron internetowych archiwów, na których można znaleźć nie tylko podstawowe informacje o zasobie archiwalnym, ale często również linki do akt już posiadających swoje kopie cyfrowe.

Strony internetowe archiwów państwowych

Strony niektórych archiwów państwowych posiadają wyszukiwarki nazwisk, jak np. strona **Archiwum Państwowego w Warszawie**, na której dostępne są wyszukiwarki do ksiąg metrykalnych i meldunkowych z terenu działania oddziałów archiwum w Pułtusku, Grodzisku Mazowieckim i Łowiczu czy też list ekshumowanych warszawiaków z lat 1945-1947.

Na stronie **Archiwum Państwowego w Lublinie** są dostępne wyszukiwarki mieszkańców Chełma, Kocka, Kraśnika, Lublina, Międzyrzecza Podlaskiego i Radzyna Podlaskiego.

Archiwum Państwowe w Zamościu w 2014 r. uruchomiło internetową bazę „Ludność Zamościa”, powstałą na podstawie „Rejestru ludności stałej mieszkańców Zamościa za lata 1932-1950”.

Strony internetowe archiwów państwowych

Przykładowe linki do wyszukiwarek na stronach archiwów państwowych:

<https://warszawa.ap.gov.pl/wyszukiwarki/ekshumacje/index.html>

<https://warszawa.ap.gov.pl/wyszukiwarki/lowicz-m/index.html>

<https://warszawa.ap.gov.pl/wyszukiwarki/pultusk/index.html>

<https://warszawa.ap.gov.pl/wyszukiwarki/grodzisk/index.html>

<http://lublin.ap.gov.pl/ksiazkimeldunkowe/menu.php>

<http://zamosc.ap.gov.pl/index.php/jak-korzystac/bazy-danych/ludnosc-zamoscia>

serwis Szukaj w Archiwach

Serwis ten, administrowany przez Narodowe Archiwum Cyfrowe, **jest największym źródłem dokumentów do badań genealogicznych.**

Udostępnia online opisy i skany z materiałów archiwalnych z archiwów państwowych i innych instytucji. **Dostęp** do serwisu jest **całkowicie otwarty i bezpłatny.**

Umieszczone w nim dane pochodzą ze Zintegrowanego Systemu Informacji Archiwalnej (ZoSIA), gromadzącego dane z archiwów państwowych i innych instytucji, z bazy danych Program Rejestracji Akt Metrykalnych i Stanu Cywilnego (PRADZIAD) zawierającej informacje o księgach metrykalnych i stanu cywilnego przechowywanych we wszystkich archiwach państwowych oraz w:

- Książnicy Pomorskiej im. Stanisława Staszica w Szczecinie,
- Archiwum Archidiecezjalnym w Łodzi,

serwis Szukaj w Archiwach

- Archiwum Archidiecezjalnym w Poznaniu,
- Archiwum Diecezjalnym w Płocku,
- Archiwum Diecezjalnym w Drohiczynie (tylko z dawnej diecezji pińskiej),
- Archiwum Archidiecezjalnym w Szczecinie,
- Archiwum Diecezjalnym Warszawsko-Praskim,
- Archiwum Diecezjalnym we Włocławku,
- Archiwum Archidiecezjalnym we Wrocławiu oraz o księgach metrykalnych wyznania mojżeszowego i rzymskokatolickiego przechowywanych w Urzędzie Stanu Cywilnego m.st. Warszawy – Archiwum (tzw. archiwum zabużańskie).

Inne serwisy internetowe

Akta stanowiące zasób archiwów państwowych można odnaleźć również na innych serwisach, prowadzonych najczęściej przez podmioty zewnętrzne, jak np. **Metryki.Genbaza.pl**, w którym można odnaleźć wiele zdigitalizowanych akt metrykalnych różnych wyznań, znajdujących się w zasobie Archiwum Państwowego w Warszawie i jego oddziałów zamiejscowych.

Innym dobrym przykładem jest serwis **<http://genealogiawarchiwach.pl>** - źródła do historii mieszkańców województwa kujawsko-pomorskiego, który oprócz imponującej ilości skanów z akt metrykalnych i ksiąg meldunkowych, posiada wyszukiwarke umożliwiającą określenie: miejscowości, imienia i nazwiska, daty lub zakresu chronologicznego oraz rodzaju poszukiwanego aktu (urodzenia, małżeństwa lub zgonu). Serwis ten prowadzony jest w językach polskim, angielskim i niemieckim.

Portale genealogiczne

- <http://metryki.genealodzy.pl/>
- <http://geneteka.genealodzy.pl/>

Są to najważniejsze bazy danych, których administratorem jest Polskie Towarzystwo Genealogiczne. Można na nich **znaleźć skany akt metrykalnych i indeks nazwisk** stworzony społecznie na podstawie ksiąg kościelnych znajdujących się w parafiach.

Portale genealogiczne

- <http://genealogia.toplista.pl/>

Jeden z najstarszych portali genealogicznych oferujący m.in. tworzenie własnego drzewa genealogicznego.

- <http://grobnet.com>

Baza osób pochowanych na cmentarzach polskich.

- <http://straty.pl>

Ogólnodostępna baza danych o ofiarach i osobach represjonowanych pod okupacją niemiecką w latach 1939-1945. W bazie zebrano informacje o ponad 5 milionach ofiar i osób represjonowanych.

Inicjatywy lokalne

Środowisko genealogiczne w Polsce zrzesza wielu amatorów poszukiwań rodzinnych oraz historyków zajmujących się badaniami regionalnymi.

Z inicjatywy tych osób powstają portale skierowane najczęściej do społeczności lokalnej, ale rezultaty ich wieloletniej pracy są cenne również dla profesjonalnych firm zajmujących się poszukiwaniami genealogicznymi.

Przykładem jest portal <http://garwolin.org>, na którym można odnaleźć nie tylko wiele informacji o dawnych dziejach powiatu, ale też zapoznać się chociażby z pracą autorstwa Sebastiana Jędrycha pt. „Ludzie z Garwolina i okolic 1610-1945”, zawierającą setki danych o mieszkańcach, których metryki sporządzano w parafii Przemienienia Pańskiego.

Portale zagraniczne

- <http://familysearch.com/>

Strona internetowa FamilySearch.org jest jednym z najbardziej znanych źródeł genealogicznych na świecie.

Jest sponsorowana przez Kościół Jezusa Chrystusa Świętych w Dniach Ostatnich. Członkowie kościoła (Mormoni) od wielu lat mikrofilmują bądź skanują zasoby metrykalne z całego świata.

Zgromadzone dane są udostępniane nie tylko członkom wspólnoty, lecz wszystkim osobom zainteresowanym badaniami genealogicznymi.

W Polsce mormoni mikrofilmowali księgi metrykalne w archiwach państwowych i diecezjalnych, pozostawiając kopię mikrofilmu w instytucji, w której mikrofilmowali zbiory.

Strona wyróżnia się profesjonalną szatą graficzną. Wszelkie czynności można wykonać dopiero po zarejestrowaniu i założeniu konta (dotyczy to niemal wszystkich portali zagranicznych).

Portale zagraniczne

- <http://www.pgsa.org/>

Strona prowadzona przez Polish Genealogical Society of America. Można tam znaleźć m.in. wyszukiwarke nazwisk z niektórych polskich parafii z siedzibą w USA.

- <http://www.polishroots.com/>

Strona przeznaczona dla osób, które chcą odkryć swe polskie korzenie, wprowadzająca do poszukiwań genealogicznych (niestety nie wszystkie informacje, np. adresy archiwów państwowych, są aktualizowane).

- <http://www.pism.co.uk>

Osoby poszukujące danych o żołnierzach, marynarzach i lotnikach Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie powinny zapoznać się z informacjami umieszczonymi na stronie Instytutu Polskiego i Muzeum im. gen. Sikorskiego.

Portale zagraniczne

- <https://studium.org.uk/index.php/pl/>

na stronie Archiwum Studium Polski Podziemnej w Londynie opublikowano inwentarze, będące kopalnią informacji biograficznych i genealogicznych o jeńcach obozów niemieckich, którzy podczas wojny przynależeli do Armii Krajowej oraz żołnierzach innych formacji uczestniczących w powstaniu warszawskim, którzy po zakończeniu wojny zgłosili się do Głównej Komisji Weryfikacyjnej Armii Krajowej.

Niektóre instytucje polonijne udostępniają swoje materiały na serwisie Szukaj w Archiwach, m.in. Polski Instytut Naukowy w Ameryce, Polish Music Center w Los Angeles, Archiwa Polskich Misji Katolickich w Szwajcarii oraz Francji i inne.

Serwisy pomocne do badań nad genealogią społeczności żydowskiej

- <http://jri-poland.org>

Baza danych zawierająca 4 mln wpisów z ponad 500 miast z terenu Polski dotycząca osób wyznania mojżeszowego, utworzona na podstawie m.in. zasobu archiwów państwowych, w tym APW.

- <http://archives.jdc.org/archives-search/>

Wyszukiwarka, do której wprowadzono m.in. dane uzyskane z American Joint Distribution Comitee in Warsaw z lat 1939-1941, 1945-1949, którego akta są przechowywane w Żydowskim Instytucie Historycznym.

„Korporacje genealogiczne”

Wiele stron prowadzonych jest przez „korporacje genealogiczne”, czyli profesjonalne firmy dysponujące sporym kapitałem oraz zatrudniające grupy zawodowych genealogów (np. firmy mające swoje siedziby w Stanach Zjednoczonych).

Ich działalność, o charakterze komercyjnym, nastawiona jest na pozyskanie klienta, dlatego często oferują one możliwość rozpoczęcia bezpłatnych poszukiwań (free trial) z wykorzystaniem baz danych i narzędzi udostępnionych na ich stronach.

<https://www.ancestry.com/> to jedna z takich „genealogicznych korporacji”, mająca siedziby w kilku krajach i operująca na wielu obszarach, w tym w Europie Środkowo-Wschodniej.

Archiwa kościelne i prywatne online

Z możliwości Internetu zaczynają również korzystać archiwa kościelne. Co prawda nie znajdziemy tam zeskanowanych akt metrykalnych, jednak na stronach poszczególnych parafii publikuje się już informacje o zasobie, co stanowi wstęp do naszych poszukiwań.

Taki spis można znaleźć np. na stronie Diecezji Warszawsko-Praskiej:

<https://diecezja.waw.pl/instytucje/archiwum-diecezjalne>

Prywatne strony internetowe

Niezależnie od stopnia zaawansowania naszych poszukiwań warto zapoznać się z treścią prywatnych stron genealogicznych, powiązanych np. z konkretnymi rodzinami. Często można odnaleźć na nich różne informacje mogące być pomocne w naszych badaniach jak: informatory, słowniki, poradniki, linki do branżowych stron, opublikowane artykuły poświęcone badaniom genealogicznym, drzewa rodzinne i wiele innych. Modelowe przykłady takich stron prezentujemy poniżej:

- <http://www.lyczkowski.net>
- <http://kielakowie.pl/index.php>
- <https://minakowski.pl>